

ŽELEZNIČKI MUZEJ

Spoj tehnike, istorije i umetnosti

Nemanjina 6
Beograd

zeleznicesrbije.com

UVOD

ŽELEZNIČKI MUZEJ spada u tehničke, tačnije saobraćajne muzeje, ali ga ne možemo posmatrati isključivo kao takvog.

Razvoj železnice u Srbiji stoji u tesnoj vezi sa BITNIM POLITIČKIM PROMENA krajem XIX i tokom XX veka.

Zato se Železnički muzej može smatrati i TEHNIČKIM I ISTORIJSKIM MUZEJEM.

UMETNIČKA ZBIRKA

Umetnička zbirka broji **250 PREDMETA** i ima veliki broj umetničkih slika sa železničkom tematikom.

Među autorima su brojni značajni predstavnici **SOCREALIZMA**.

Jedno od najzančajnijih dela je slika Bože Ilića „**OMLADINA GRADI PRUGU**“. Osim nje, u Zbirci su zastupljena dela Vasilija Reznikova, Staneta Kumara, Emanuela Vidovića, Miće Popovića i drugih.

OMLADINA GRADI
PRUGU

Boža Ilić

MOTIV SA OMLADINSKE
PRUGE

Vasilij Reznikov

OBNOVA
PANČEVAČKOG
MOSTA

Mića Popović

ZBIRKA PRIMENJENE UMETNOSTI

Zbirka primenjene umetnosti ima 47 predmeta.

Najznačajniji je nameštaj kojim je bio opremljen kabinet **MEHMEDA SPAHA**, ministra saobraćaja od 1935. do 1939. Reč je o **GARNITURI ZA SEDENJE**, sa naslonima za ruke i nožicama izrađenim od kavkaskog oraha i ukrašenim duborezom na kome dominira motiv grifona.

Nameštaj je **RAD OHRIDSKIH MAJSTORA**.

GARNITURA ZA SEDENJE MEHMEDA SPAHA

IZ ZBIRKE PRIMENJENE UMETNOSTI

ISTORIJSKA ZBIRKA

U okviru istorijske zbirke nalazi se 1516 predmeta.

Pomenućemo **ORDEN OD SREBRA** ukrašen smaragdima koji je kompanija „**WAGON LITS**“ dodelila svom dugogodišnjem radniku **MILANU CIGANOVIĆU** 1938.

IZ ISTORIJSKE ZBIRKE

ISTORIJSKA ZBIRKA LISTA

- Zbirka železničkih uniformi i službenih oznaka
- Zbirka zastava i zastavica
- Zbirka železničkih pečata, žigova i štambilja
- Zbirka sportskih priznanja i peharra
- Zbirka oružja i vojne opreme iz II svetskog rata
- Zbirka društvenih priznanja i odličja
- Zbirka železničkih šematskih i geografskih karata
- Zbirka fotografija (period 1876-1941)
- Zbirka fotografija (period 1941-1995)
- Zbirka železničkih plakata
- Zbirka razglednica
- Arhivska građa (pre 1941)
- Arhivska građa (1941-1945)
- Arhivska građa (1946-1995)

TEHNIČKA ZBIRKA

Tehnička zbirka broji 1569 predmeta.

U okviru tehničke zbirke Železničkog muzeja nalazi se **PREKO PEDESET LOKOMOTIVA** i motornih vozova normalnog koloseka, kao i **DVADESET KOLA** normalnog koloseka.

LOKOMOTIVA NORMALNOG KOLOSEKA

KOLA NORMALNOG KOLOSEKA

LOKOMOTIVA UZANOG KOLOSEKA

KOLA UZANOG KOLOSEKA

IZ TEHNIČKE ZBIRKE

LOKOMOTIVSKE I KOLSKE TABLICE
IZ TEHNIČKE ZBIRKE

TEHNIČKA ZBIRKA LISTA

- Zbirka lokomotiva uzanog koloseka
- Zbirka kola uzanog koloseka
- Zbirka lokomotiva normalnog koloseka
- Zbirka kola normalnog koloseka
- Zbirka motornih kola, motornih vozova i šinobusa
- Zbirka kolosečnih postrojenja
- Zbirka specijalnih železničkih vozila
- Zbirka sredstava za namirivanje železničkih vozila
- Zbirka radioničke opreme i zaštitnih sredstava
- Zbirka signalno-sigurnosnih sredstava i uređaja
- Telecommunication devices
- Zbirka kočionih uređaja
- Zbirka elektrouređaja opšte namene
- Measuring instruments
- Zbirka tablica
- Zbirka birotehničke opreme
- Zbirka staničnih uređaja
- Zbirka mobilijara u objektima staničnog železničkog kompleksa

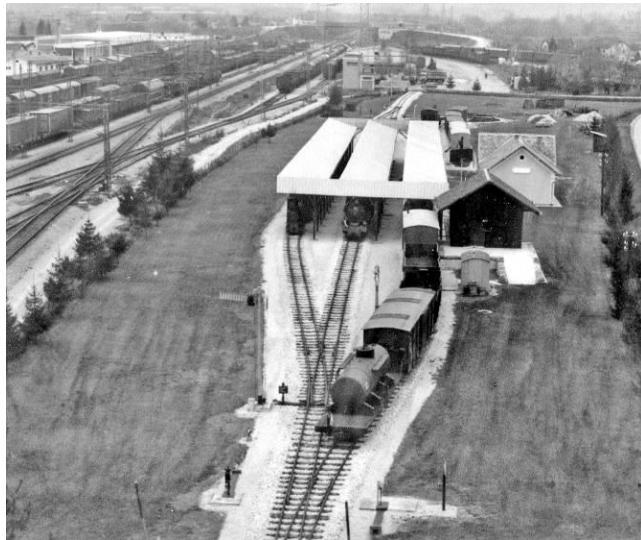
POŽEGA ODELJENJE UZANOГ KOLOSEKA

Odeljenje je svečano otvoreno 12. aprila 1990. godine. Smešteno je pored nove železničke stanice, izgrađene za potrebe pruge **NORMALNOГ KOLOSEKA BEOGRAD-BAR.**

Kroz sredinu zelene površine, pruža se gornji i donji stroj u **UKUPNOЈ DUŽINI OD 645M**, sa tri stanična i jednim kolosekom koji vodi na **OKRETNICU**.

Odeljenje raspolaže sa **8 PARNIH LOKOMOTIVA** i to sa 2 lokomotive koloseka 600mm i 6 lokomotiva koloseka 760mm.

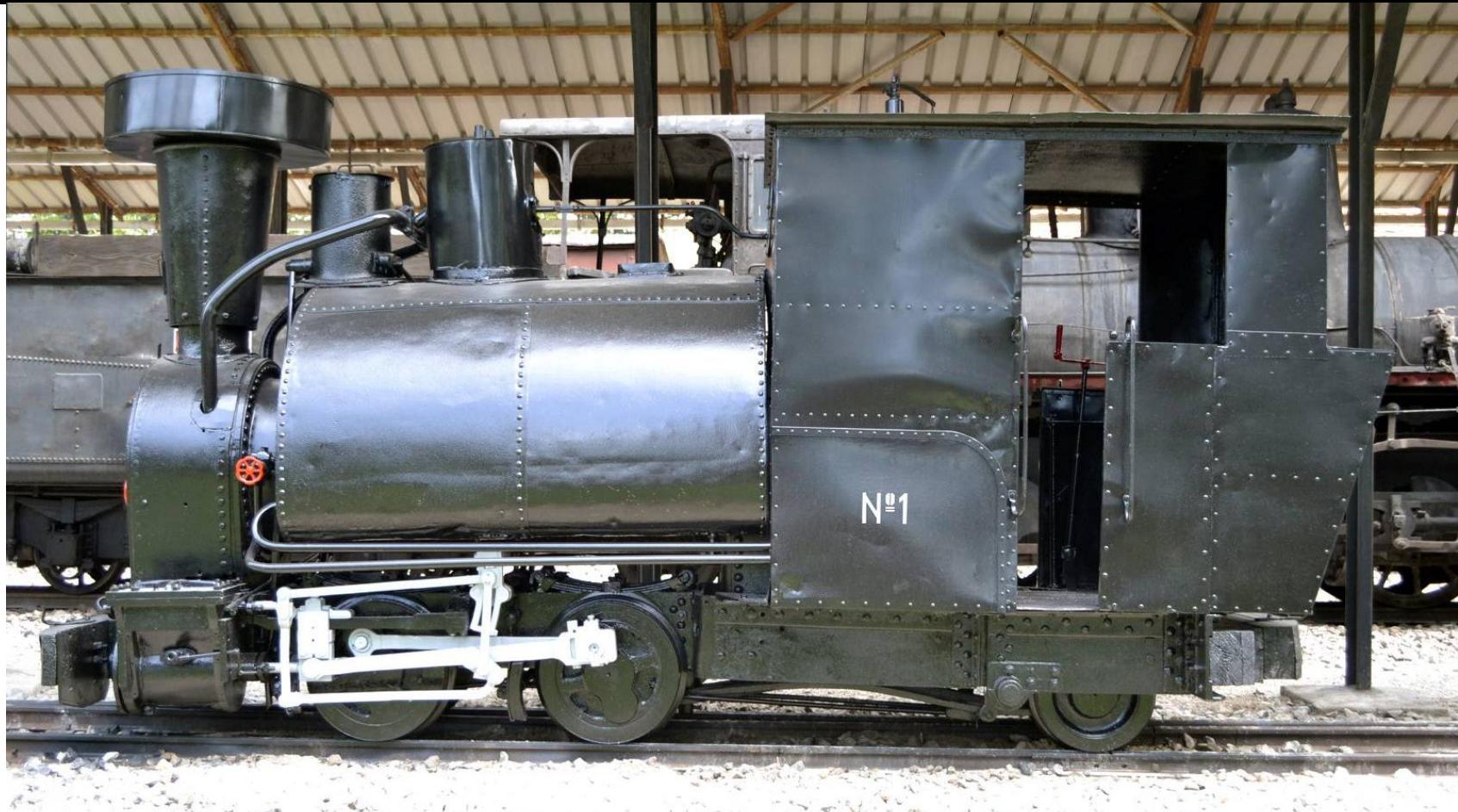

POŽEGA - ODELJENJE UZANOG KOLOSEKA

Parna lokomotiva koloseka 760mm **RAMA** proizvedena je 1873. godine u fabrici Kraus u Minhenu.

Godine 1882, u maju, izgrađena je prva parna lokomotiva u Kraljevini Srbiji, nazvana u čast kralja Milana Obrenovića **MILAN**, poznata i pod nazivom **No1**.

Lokomotiva **KOSTOLAC** je parna lokomotiva koloseka 600mm, izgrađena 1916. godine u fabrici „Baldwin“ u Filadelfiji. Ovakvih je lokomotiva bilo nekoliko stotina, a korišćene su tokom **I SVETSKOG RATA** i na ratnim prugama Solunskog fronta. Lokomotiva je **VRLO NEOBIČNOG IZGLEDA**, ima dva kotla, dve parne mašine, dva postolja i zajedničku lokomotivsku kabinu, pa joj je nadimak **DVOGLAVA AŽDAJA**.

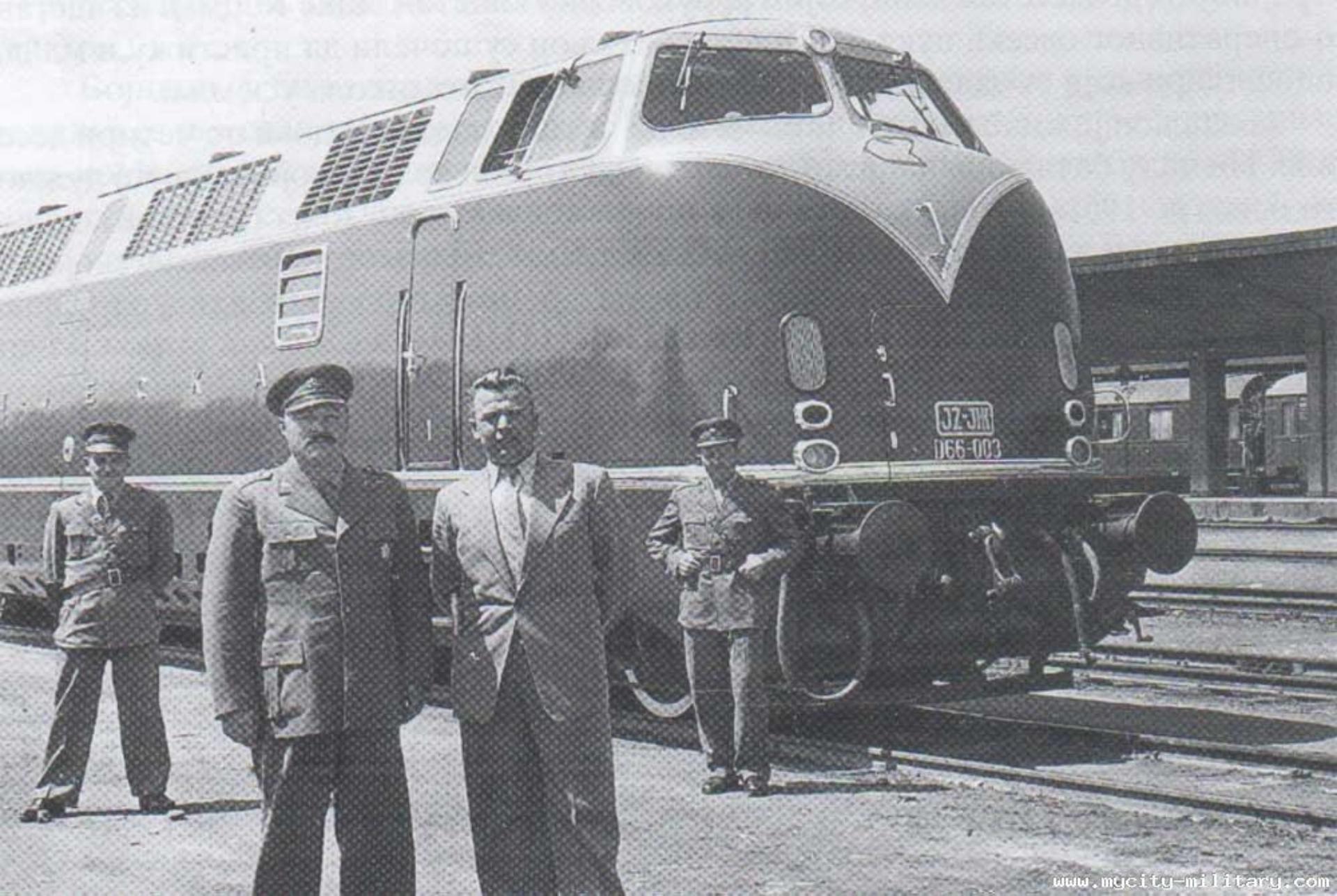
Dvoosovinska putnička kola IV klase En 4200 su NAJSTARIJA PUTNIČKA KOLA u zemlji, a korišćena su u vreme austrougarske uprave na teritoriji BiH.

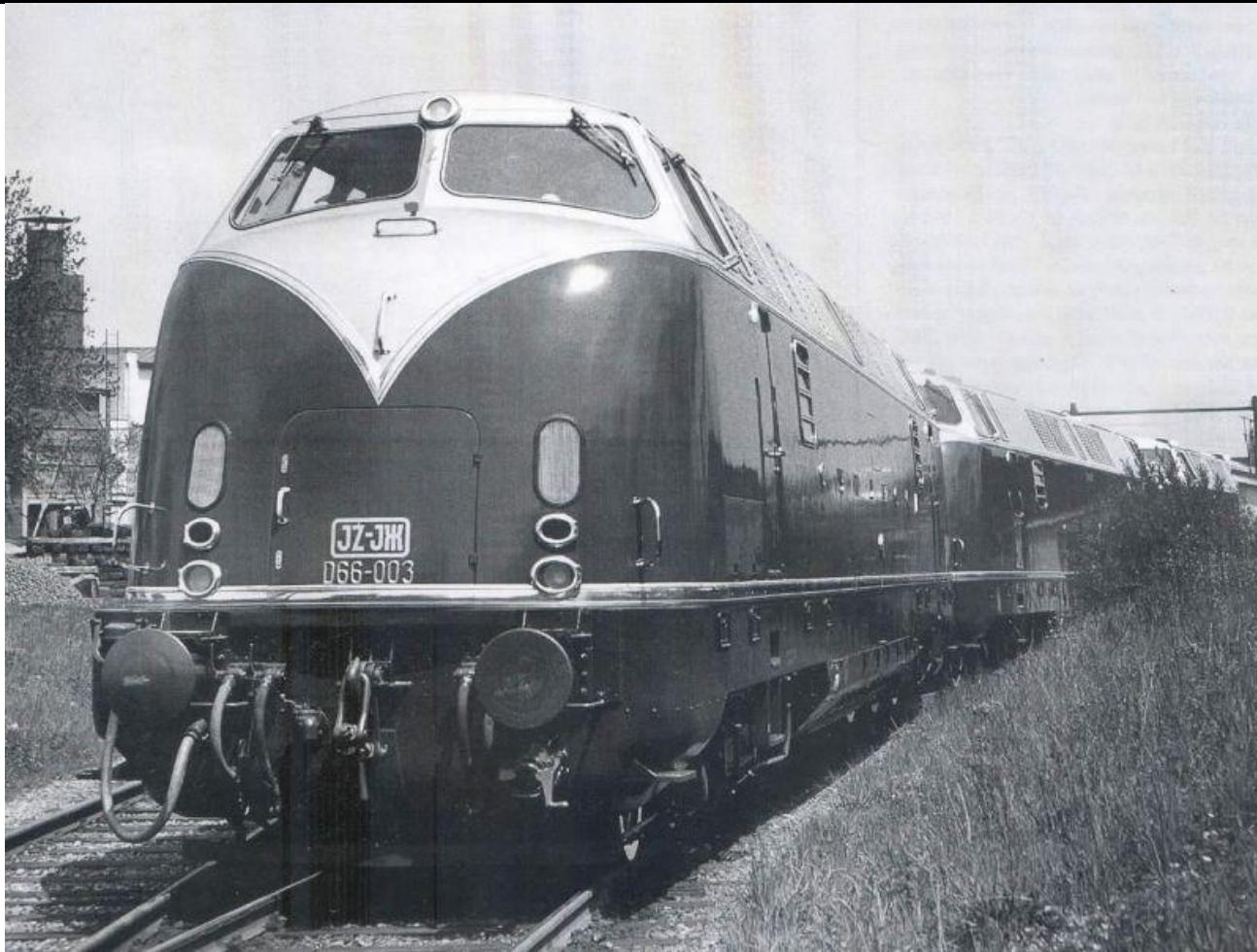

Četvoroosovinska kazanska kola serije R 84702, saobraćala su na svim uzanim prugama i, na kraju, na pruzi Paraćin-Zaječar. Reč je o kolima sa RUČNOM VAZDUŠNOM KOČNICOM, sopstvene težine 9470kg, tovarne težine 15 000kg, dugim 9000mm, širokim 2400mm i visokim 3000mm.

PLAVI VOZ

Plavi voz je SPECIJALNI VOZ napravljen za potrebe JOSIPA BROZA TITA, bivšeg predsednika SFRJ.

Na kolosecima iza GARAŽE PLAVOG VOZA u Topčideru u Beogradu, smeštene su TRI DIEZEL-HIDRAULIČNE LOKOMOTIVE, koje su vukle Plavi voz u periodu od 1957 to 1978.

LOKOMOTIVA PLAVOG VOZA: JŽ 761-001 DINARA

LOKOMOTIVA PLAVOG VOZA : JŽ 761-003 SUTJESKA

NAJPOZNATIJA LOKOMOTIVA koja je vukla Plavi voz je lokomotiva serije JŽ 11-022 sa tenderom. Proizvedena je 1947. U BUDIMPEŠTI, a od 1984. godine stoji kao spomen obeležje ispred Glavne železničke stanice u Beogradu.

KONZERVATORSKI RADOVI

U PROLEĆE 2012, izvršeni su konzervatorski radovi na PET BITNIH EKSPONATA, i to na lokomotivama: RAMA, MILAN i KOSTOLAC kao i na putničkim kolima IV klase En 4200 i na kazanskim kolima R 84702.

RAMA

NEKAD

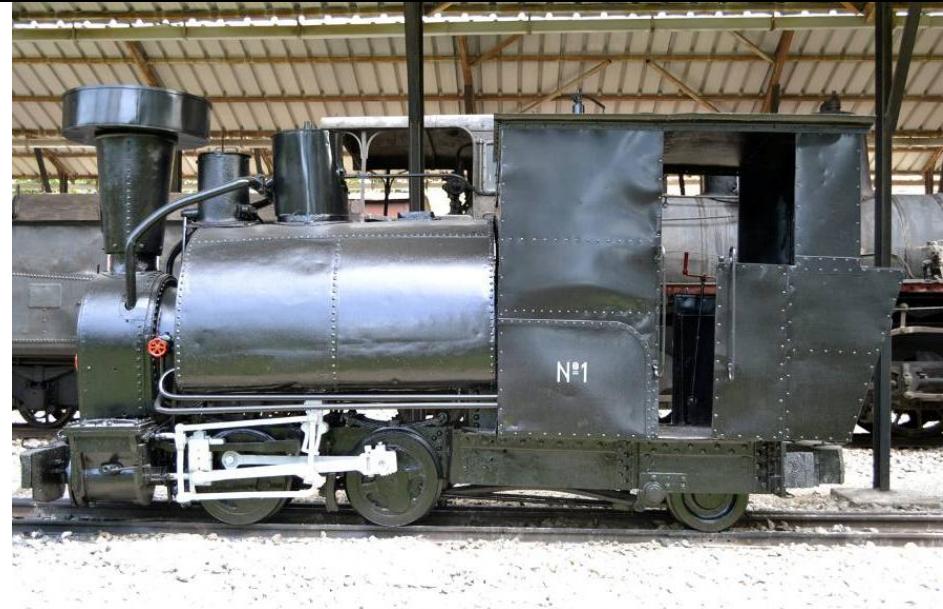

SAD

MILAN

NEKAD

SAD

KOSTOLAC

NEKAD

SAD

En4200

NEKAD

SAD

R84702

NEKAD

SAD

Konzervatorski radovi završeni su 11.aprila 2012.

**POSETITE NAS
NEMANJINA 6, BEOGRAD**

ZELEZNICESRBIE.COM
[FACEBOOK.COM/ZELEZNICKI.BEOGRADU](https://www.facebook.com/ZELEZNICKI.BEOGRADU)